

Informes de seguiment de la pandèmia de covid-19 a països i regions del Sud Global Nº 11

20 de juny de 2020

Nepal i els seus migrats laborals

El Nepal, és un país de l'Àsia del Sud situat entre dues de les potències més grans de la regió, la Índia i la Xina. Amb una població de 28,5 Milions de persones, dos terços treballa en el sector agrícola relativament poc desenvolupat i que representa el 27,59% del seu Producte Interior Brut (PIB). La major part del PIB, un 57,81%, l'aporta el sector terciari on el servei que predomina és el turisme. Des de l'inici de la pandèmia però s'ha vist greument afectat degut a les restriccions de mobilitat internacional i l'anul·lació de grans esdeveniments (WB, 2019).

Davant la situació mundial de la pandèmia, el govern va decretar l'estat d'alarma el 24 de març, i molts nepalesos desplaçats dins del país o fora del país van decidir tornar a casa. Els emigrats a la capital, Kathmandu, segons informen fonts de les redactores, van tenir dificultats per tornar a casa perquè no hi havia transport i durant els llargs 3-4 dies de retorn no van trobar cases que els oferissin menjar o un lloc dormir perquè estaven massa espantats d'obrir les portes de casa seva i infectar-se.

Cal mencionar que les zones rurals del país que no formen part de la Vall de Kathmandu, tot i estar més aïllades i tenir potencialment menys contacte amb el virus, tenen dos variables que preocupaven considerablement als experts. D'una banda, segons el diari *The Kathmandu Post* abans de la pandèmia només hi havia tres llits d'UCI els quals estaven ocupats en un hospital de la capital. Tot i que durant el mes de març el govern va fer esforços per tenir més llits disponibles per a l'aïllament dels malalts i el seu tractament, la gran majoria estaven només a la Vall de Kathmandu, a dies caminant d'algunes zones del país. D'altra banda, ONGs com *Practical Action*, *Base- A* així com el programa *AWASUKA*, denuncien que les cases on viuen gran part de la població rural del país no disposen d'una atmosfera interior saludable on poder-se confinar de forma segura. I és que, les cuines, que estan connectades a la resta d'estances de la casa, no compten amb cap sistema d'extracció de fums. Degut a això, els gasos tòxics produïts per la combustió de la llenya utilitzada al cuinar, es dispersen per tot l'habitatge i contaminen l'aire domèstic. Aquesta pràctica diària és causant de malalties no transmissibles que afecten al cor, a la coagulació de la sang i als pulmons tal i com càncers de pulmó o ictus. De fet, segons un estudi realitzat pel programa *AWASUKA* en col·laboració amb la *Universitat Autònoma de Barcelona* el motiu principal de consulta mèdica als centres de salut rurals així com una causa comuna de mortalitat a la regió són les malalties respiratòries. Àdhuc, tot i que des del mateix programa dirigit per Mònica Sans Duran estan treballant per a instal·lar cuines amb campanes i xemeneies que facilitin l'extracció dels fums, hi ha milers de cases que no en tenen i són doncs més vulnerables a malalties com la covid-19.

La pandèmia també ha tingut conseqüències en les transferències econòmiques dels migrats a diferents països, 8,1 bilions de dòlars que representen el 28% del PIB del país, que s'han reduït dràsticament (WB, 2020). A més a més, aquests treballadors emigrats tot i representar una

gran força econòmica per el país, han sigut, segons el diari *The Kathmandu Post*, abandonats pel seu govern durant els mesos de pandèmia.

Els principals països d'immigració dels aproximadament tres milions de treballadors emigrats nepalesos són Malàisia amb mig milió de treballadors i els països del Golf amb 1,34 milions treballadors. Segons el *Departament de Treball a l'Estranger* del Nepal, el 75% dels emigrats laborals són treballadors no qualificats i treballen sobretot en indústries.

Tots aquests països a mitjans de març tenien casos detectats de covid-19 i seguidament van declarar confinament nacional. Les persones migrades en la seva gran majoria es van quedar doncs sense feina i per tant sense capacitat econòmica per seguir vivint al país. La següent taula, produïda per l'*Associació Nepalesa d'Agències de Treball a l'Estranger* mostra el percentatge estimat de treballadors nepalesos que han perdut la feina durant la crisi de la covid-19.

Countries	Number of Nepali workers	Estimated job loss
Malaysia	500,000	30 %
UAE	400,000	30 %
Qatar	425,000	20 %
Saudi Arabia	380,000	20%
Kuwait	80,000	15 %
Bahrain	35,000	12%
Oman	17,500	10%

Taula 1. Percentatge de treballadors nepalesos per país que han perdut la feina des de l'inici de la covid-19.

Font: Associació Nepalesa d'Agències de Treball a l'Estranger

La mateixa associació estima que entre el 20 i el 25% dels emigrats laborals es troben en una situació de necessitat de tornar a casa. Afegeixen també una quantitat considerable de migrats circulars (treballadors amb contracte temporal en un país del qual no són nacionals i amb la tornada ja planificada) que havien de tornar durant la primavera i no ho han pogut fer a causa de la pandèmia.

Els països on s'estima major pèrdua de treball són Malàisia i els Emirats Àrabs Units. En aquest darrer país, van declarar estat d'alarma i confinament el 26 de març i molts treballadors van ser confinats als seus apartaments. Tanmateix, tal i com denuncia el diari *The Kathmandu Post* molts treballadors nepalesos no han rebut el seu salari i es troben en una situació econòmica molt vulnerable. També s'han donat casos on els treballadors han sigut acomiadats per l'empresa on treballaven i es troben sense allotjament ni menjar. Davant d'aquestes situacions els emigrats demanen al seu govern que es faci càrrec de la situació, però aquest fins a data present no ha respòs.

Tal i com denuncia el director del *Fòrum de Dret i Política per la Justícia Social* (LAPSOJ, sigles en anglès) del Nepal, segons l'*Article 75* de la Llei de Treball a l'Estranger, davant d'una guerra, pandèmia o catàstrofe natural el Govern nepalès s'ha d'assegurar que els treballadors expatriats tornin al Nepal (FEA 2064, 2007). No obstant, Nepal va tancar les seves fronteres el

24 de març restringint l'entrada a qualsevol persona, incloent els seus propis nacionals. Les raons oficials van ser la falta d'infraestructures per tractar el virus així com la perillositat d'aquest. Experts adverteixen però, que aquesta no acció ha sigut deguda a la seva incapacitat de reacció així com a l'augment de desocupació en el país. I és que, tal i com adverteix el *Comitè de Coordinació Sindical* del país, a conseqüència del retorn de tants emigrats així com del confinament i la pèrdua de treball nacional, la desocupació al país està augmentant, causant tensions socials i descontent amb el govern.

Finalment, l'1 de juny el Nepal va tornar a obrir les seves fronteres a vols internacionals. El govern nepalès va decidir acceptar l'entrada de nacionals sempre i quan tinguessin una prova negativa de covid-19 i es paguessin el seu propi desplaçament. Els primers emigrats van entrar al país el 5 de juny procedents dels Emirats Àrabs Units seguidament d'emigrats provinents de Kuwait. Cal destacar que Kuwait va posar en marxa a l'abril una Amnistia General per als treballadors irregulars al país. Aquesta amnistia consisteix en "perdonar" l'estada irregular de les persones al país i retornar-les el més ràpidament possible als seus països d'origen. Excepcionalment també permet que aquests migrats puguin tornar a treballar a Kuwait en un futur. Actualment, 300 dels 7.000 nepalesos irregulars estimats al país s'han atès a aquesta amnistia i han tornat al Nepal.

Durant la pandèmia covid-19 els països han tancat les fronteres i han prioritzant la salut dels nacionals. Aquestes mesures han visibilitat l'existència de molts migrats laborals, regulars o irregulars, ja que la seva salut s'ha convertit eventualment en una qüestió de salut pública. Tot i això, s'han donat molts casos on ni el país de destí ni el país d'origen s'han volgut fer càrrec de la salut i la integritat d'aquestes persones. En aquest informe hem posat l'exemple del Nepal com a país d'origen i dos països del Golf com a països destí, però aquesta realitat ha sigut transversal a tot el món.

Referències:

World Bank. The World Bank in Nepal. 2019. Disponible: <https://www.worldbank.org/en/country/nepal/overview>

AWASUKA. Cuines sense fum. 2020. Disponible: <https://awasuka.org/cuines-sense-fum/>

World Bank. Personal remittances, received (current US\$) Nepal . 2020. Disponible: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.TRF.PWKR.CD.DT?locations=NP>

Foreign Employment Act, 2064. 2007. Disponible: <http://un.org.np/sites/default/files/foreign-employment-act-2067.pdf>

Des del grup de recerca BIOCÒM-SC de la Universitat Politècnica de Catalunya per una banda estem en contacte amb diferents grups de recerca i oficines governamentals per tal de treballar conjuntament en la predicció de l'evolució de la pandèmia COVID-19. Per altra banda portem a terme un seguiment dels mitjans de comunicació de 35 països africans i 9 països llatinoamericans complementats amb entrevistes a especialistes en les zones estudiades.

<https://biocomsc.upc.edu/en/covid-19>